

Nieuwsbrief

Juni 2006 nummer 2

Pagina 1

VAN DE VOORZITTER

GEVELSTEEN

Bij onze lezing op 10 april 2006 van Dr. Jan Huige over Deken van Mierlo in de aula van het Da Vinci College waren 230 bezoekers aanwezig. Een ongekend aantal voor een lezing. Omdat het een zeer herkenbaar onderwerp betrof, kwamen er in de pauze en na afloop veel verhalen los over de St. Josephwijk, waar Deken van Mierlo destijds pastoor was, samen met zijn kapelaans van Oers, van Nispen en de Bie. Aan die verhalen dacht ik terug toen ik het voorwoord van onze nieuwsbrief ging schrijven. We hebben als heemkundekring kort geleden nog te maken gehad met een erfgoed in de St. Josephparochie. Vandaar deze keer dit verhaal.

In de panden St. Josephstraat 57-59 is een historische gevelsteen aanwezig. Toen wij door enkele leden attent werden gemaakt op het bestaan hiervan, bleek de gevelsteen in slechte toestand te zijn. Omdat wij ons als heemkundekring ook inzetten voor het behoud van het cultuurhistorisch erfgoed in Roosendaal hebben wij de eigenaar van deze woningen, woningcorporatie Aramis gevraagd om hun medewerking om tot restauratie van deze gevelsteen te komen. Voor dit project zochten en kregen we ook deskundige ondersteuning van John Gremmen, onze vertegenwoordiger in de monumentencommissie. In de gesprekken bleek dat geld het grootste struikelblok zou zijn. Achteraf bleek dat de woningcorporatie de restauratie geheel op haar kosten wilde uitvoeren, waarvoor hulde ! In een krantenartikel van 8 augustus 1925 van de Grondwet, Dagblad voor Roosendaal wordt een paginagroot artikel gewijd aan de officiële opening van de gevelsteen. De steen is in 1923 bij de bouw van de eerste huizen in de St. Josephwijk in de gevel geplaatst door de toenmalige R.K. Woonbond St. Joseph als onderafdeling van de R.K. Gildenbond in Roosendaal.

In het artikel in de Grondwet lezen we : ‘Aan een bijna voltooid blok huizen op de zijde Voorstraat-St. Josephstraat-Langstraat had men de stellage een fleurige versiering gegeven, wyl in het midden van den voorgevel dezer huizen de steen zou worden bevestigd’.

COLOFON

uitgave nieuwsbrief

bestuur heemkundekring
De Vrijheijt van Rosendale

secretariaat

Nispensestraat 115
4701 CV Roosendaal
tel. 0165-540726
e-mail :

de.vrijheijt@12move.nl

redactieadres nieuwsbrief

Ineke van Rijen-van Eekelen
tel. 0165-544769

bankrelatie

Rabobank
Rek.nr. 14.43.24.423

www.heemkundekringroosendaal.nl

De steen bevat het volgende opschrift:

Beeld St. Joseph

R.K. Bouwvereeniging “St. Joseph” Stichting uit
den R.K. Gildenbond

Het Bestuur :

G.P. van Nassau, Voorzitter, C. de Both, Secretaris,
L. Theunisse, Penningmeester. F.J. van Tilburg, J.C.
v. Nes, E.D. Cornelis, C.A. Valkenburg, leden,
C.W. Bennars, F.B. Strum, architecten, A.
Bierbooms, opzichter
D.O.M.

En tot heil van het volk plaatste mij de Adviseur Dr.
B.N. v. Dregt, C.R.P. den 8. Aug. 1925, toen
pastoor H.J.A. van Mierlo deze parochie bestuurde

In het artikel wordt verder verslag gedaan van toespraken door de Weleerw. Zeergel. Heer Dr. N. van Dregt, pastoor v. Mierlo, wethouder Ridder, een dankwoord van den Heer van Nassau, een rondgang op de terreinen der Bouwvereeniging en bezichting der in aanbouw zijnde huizen en werd afgesloten met een officiële samenkomst in den Katholieken Kring, gevolgd door een feestvergadering in de groote zaal van den Katholieke Kring, welke zal worden opgeluisterd door de afdeling “Roomsche Toneel” en het R.K. Mannenkoor Concordia.

De feestvergadering was uitsluitend en vrij toegankelijk voor de leden van den R.K. Gildenbond en hunne huisgenooten en zal alzoo een waardig slot worden voor dezen feestdag.

De les die gemeente, monumentencommissie, heemkundekringen en wij allemaal persoonlijk uit dit verhaal moeten leren : laten we in godsnaam met respect omgaan met ons cultuurhistorisch erfgoed !

René Konings, voorzitter

Spreken is zilver.....

In het Noord Brabants Museum is vanaf 29 april tot 3 september 2006 een tentoonstelling te zien met de veelzeggende titel: Spreken is zilver, kijken is goud. Deze tentoonstelling gaat over spreekwoorden en gezegden. Het is de moeite waard om deze tentoonstelling te bezoeken. Het Noord Brabants Museum is te vinden in de Verwerstraat 41 in 's Hertogenbosch en is geopend van dinsdag tot en met vrijdag van 9 uur tot vijf uur en op zaterdag, zon- en feestdagen van 12 uur tot vijf uur. Meer informatie : www.noordbrabantsmuseum.nl.

Vrijwilligers gevraagd

De nieuwe tentoonstelling "Turf, het bruine goud van Roosendaal" zal om en nabij oktober geopend worden. De eerste maand zal deze tentoonstelling in de nieuwe bibliotheek te zien zijn. Voor deze periode zoeken wij enthousiaste vrijwilligers om daar te surveilleren.

U kunt zich hiervoor aanmelden bij Frans van der Linden, tel. 0165-541 91.

Tijdschrift nummer 48

Deze nieuwsbrief is toegevoegd aan ons halfjaarlijks tijdschrift. Het tijdschrift bevat weer interessante artikelen, waaronder een artikel over de oude boerderij en de schuur van de familie van Tiggelen, die later dienst hebben gedaan als kerkruinte en kapel van de Franciscus Parochie. De presentatie van dit nummer heeft op 27 juni plaats gehad in het steunpunt van de geloofsgemeenschap St. Franciscus in de wijk Kortendijk. Vanwege het historische karakter van deze locatie en het eerder genoemde artikel is gekozen om het eerste exemplaar daar te overhandigen aan de familie van Tiggelen.

Regionaal Archief

Het regionaal archief West-Brabant is verhuisd van Zevenbergen naar Oudenbosch en is nu gevestigd in de Beukenlaan 1d. Telefoonnummer 0165-331283. Open op dinsdag, woensdag, donderdag en vrijdag van 9 uur tot hal vijf.

Brabantse Heemdagen

Op 10 en 11 augustus 2006 worden weer de jaarlijkse Heemdagen gehouden. De organisatie is dit jaar in handen van de heemkundekringen Waalwijk, Sprang-Capelle en Waspik. Het thema is "Op de grens van Brabant-Holland".

Heemkelder gesloten

In verband met de vakantieperiode is de heemkelder op de eerste zaterdag van juli en augustus gesloten. Er is dan geen open huis. Wilt u ons toch iets mededelen dan kunt u natuurlijk bellen of ons een e-mail sturen via onze website

www.heemkundekringroosendaal.nl

Plylst12.wpl

Verslag dagexcursie 18 mei 2006 naar Middelburg.

Om 8.45 uur precies werd vanaf de heemkelder met een bus van de firma Broeren met 53 deelnemers uit Roosendaal en een later op te halen deelnemer uit Zoutelande vertrokken. Met het weer kon het volgens de reisleader alle kanten uit. Het was betrokken en er was veel wind.

Na een welkomstwoord van onze chauffeur Frans, die ons een fijne dag toewenste, deelde onze reisleader, Dhr. van der Horst, na ook een welkomstwoord, mede dat er een kleine wijziging was aangebracht in het programma.

In de namiddag, na de lunchpauze, zou om 14.00 uur eerst een bezoek gebracht worden aan het stadhuis in plaats van de rondvaart door de grachten, die daarna zou plaatsvinden.

Na een vlotte busreis arriveerden we om 9.45 uur, met goed weer en een blauwe lucht, in de omgeving van het station van Middelburg, waar de chauffeur ons op het einde van de excursiedag weer zou ophalen. Via een wandeling van ongeveer 10 min. door de Segeerstraat en Lange Delft kwamen we op de markt waar de wekelijkse markt werd gehouden. In café "De Vriendschap" werden we verwend met koffie en een Zeeuwse bolus.

Hier kwamen ook onze gidsen bijeen en werden we verdeeld in 2 groepen. Onder begeleiding van deze gidsen werd om 11.00 uur begonnen met de stadswandeling die ons om en door het abdijcomplex voerde.

Ondanks het door de Duitsers op 17 mei 1940, dus 1 dag tevoren 66 jaar geleden, uitgevoerde bombardement op de stad Middelburg, waarbij veel historische gebouwen zwaar werden beschadigd en soms grotendeels werden vernield, kon men mede dankzij kundig restauratiewerk nog echt zien hoe het was geweest.

Door smalle steegjes, hofjes en straatjes in en om het abdijcomplex kon men zie hoe alle oude panden prachtig waren gerestaureerd.

Ook werd een vluchtig bezoek gebracht aan de Oostkerk met het door de gebroeders de Rijckere uit Kortrijk in 1779 gebouwde orgel. Werkelijk een uniek monument.

De abdijsoren, 90 meter hoog, waarvan de klok 2 min. later dan de klok van het stadhuis luidt, was ook een bezienswaardigheid.

De gids wist ons erg te boeien met zijn toelichting en uitleg over alle aspecten van het oude Middelburg, zoals de VOC periode, de handels- en ambachtshuizen, enz. Geen enkel aspect bleef onbelicht. Dat bleek ook wel uit het dankwoord van

onze voorzitter aan de gids. "Wij kennen Middelburg al wel, maar u heeft ons een andere kijk op de stad meegegeven".

Als herinnering overhandigde hij hem een aandenken aan onze heemkundekring.

Na de lunchpauze werden we om 14.00 uur verwacht bij de ingang van het stadhuis.

Een andere gids wist ons tijdens de rondleiding alles te vertellen over de prachtige wandtapijten uit België, over de wapenschilden en over de vloertegels van een oude abdij uit België die bij de restauratie waren gebruikt. Ook was er het interessante verhaal van de burgemeester die op kosten van de gemeente reizen naar Japan maakte en de van de keizer ontvangen geschenken die in een zwaar gebeeldhouwde kast worden bewaard. Kortom een zeer verzorgde rondleiding door dit magnifieke laatgotische stadhuis. Hierna werd een rondvaart gemaakt door de grachten met een open boot, onder de lage bruggen met aan weerszijden oude ambachtshuizen en VOC pakhuizen. Stuurman Frans maakte ons op veel interessante dingen opmerkzaam. B.v. het 2 meter brede huisje zonder deur (ingang via een gat in de muur bij de burenen), het 80 cm brede gangetje waar volgens de overlevering kinderen in leerden fietsen zonder om te vallen, de mooie trapgeveltjes en hoe Middelburgers aan hun spotnaam "maneblussers" zijn gekomen.

Van 16.00 tot 17.30 uur was iedereen vrij. Om 17.30 uur was iedereen op tijd bij de opstapplaats nabij het station om de terugreis naar Roosendaal te aanvaarden. Alles was prima verlopen. Iedereen was overal op tijd, waarvoor dank van de reisleader. Kortom een prima verlopen dag, voor herhaling vatbaar.

L.S. van Geel.

TWEE KORTE DIKKE KALE MANNEN Hetzelfde verhaal 700 kilometer van elkaar.

Heel bekend in Roosendaal was destijds de kleermaker Leonard Vermunt ook wel “Nar Munt”. Zoals alle Vermunten was hij behoorlijk corpulent, gemoedelijk, kletser, altijd druk, zeer muzikaal en kaal. Op een biljartbal stond meer haar dan op de kop van Nar en zijn broer Piet. Nar was een der beste muzikanten van de harmonie Vlijt en Volharding, een tubaspeler van grote klasse. Het verhaal ging dat na een concours, waar de Vlijt een dikke eerste plaats gehaald had, een jurylid naar Nar kwam en zei dat het concertgebouworkest een tubaïst als hij kon gebruiken en of hij eens proef kwam spelen. Nar keek enorm op. Het moet een zeer bekend musicus geweest zijn, die als jurylid hem eruit pikte. Maar zakelijke Nar vroeg wat hij dan kon verdienen en antwoordde: Dan blijf ik maar kleermaker.

De mop die over Nar in Roosendaal algemeen bekend was, was die van het leerjongetje. Dat manneke moet op zekere dag alsmaar hebben gevraagd: wat moet ik nou gaan doen baas? Waarop de baas het welletjes vond en antwoordde: Ga voor mijn part mee oer blote kont uit het venster hangen. Na een tijdje miste Nar zijn leerling en vond hem inderdaad met de blote billen richting straat. Nar brieste: En, wat hebben de mensen wel niet gezegd? Antwoord: Die zeiden allemaal: Goeiendag meneer vermunt!

Door de oorlogsomstandigheden belandde ik in mei 1943 in Wiesbaden. Verpleger bij de Diakonessen in het Krankenhaus Paulinenstift. Iedereen was zeer vriendelijk. Ik kwam op een afdeling met topverplegers, drie Diakonessen, van wie de hoofdzuster zelfs door de professor, de chef chirurg, met veel eerbied werd bejegend. Buiten de diensturen was ik vrij om te gaan en te staan, had een eigen kamer en de was werd gedaan.

Maar daar in Wiesbaden, een schitterende stad, viel ik van de ene verbazing in de andere.

Er was nog een beperkte straatverlichting die wel meteen uitging bij “voralarm”. Maar het meest verbaasde mij, dat het ‘leven’ gewoon doorging. In de opera was er iedere avond een uitvoering, in het Kurhaus waren concerten, net als in de zomer op zondagmiddag in het Kurpark en in het Deutsches Theater werd klassiek toneel gespeeld.

En er waren winkels zoals wij die hier al lang niet meer kenden. Lunchrooms, café's, hotels en er waren enorm veel mensen.

En zo zag ik daar in de Konditorei Bossong de “chic” aan de koffie, met gebak zelfs.

Toen ik daar eens in het ziekenhuis een opmerking over maakte, dat bij ons zelfs de aardappelen op de bon waren, kreeg ik nogal zure reacties, met als domste, dat wij dan maar niet de krieg hadden moeten beginnen. Bossong? zei een verpleegster, heb je die man daar al eens gezien in de konditorei? Nee? Ga er eens koffie drinken en kijk of je hem niet ziet. Koffie drinken was geen probleem. Ik sprak tenslotte uitstekend Duits en niemand zag in mij een Holländer. En, ik zag Bossong. Hij kwam op bakkerssloffen van achter de zaak in, keek eens vriendelijk rond, een praatje met bekenden en verdween weer.

Bossong was net Nar Munt. Dezelfde statuur, ongeveer even groot, zelfde gewelfde buik, zelfde ronde kop en net zo kaal.

Toen ik de zuster vertelde, dat ik Bossong had gezien en hij een korte dikke kale man bleek, kwam zij met haar verhaal: Bossong had een leerjongetje en dat vroeg op een dag: Herr Bossong was soll ich jetzt machen? Zo een dozijn keer, waarop Bossong riep: Hang dich mit'm Arsch aus'm Fenster! En toen Bossong hem zo vond was zijn vraag net als Nar Munt: Un was aan die leut g'sagt? Antwoord: Die sagten alle, Tag Herr Bossong.

Twee mannen, Vermunt en Bossong, die van elkaars bestaan nooit hebben gehoord, en exact hetzelfde verhaal, honderden kilometers vaneen. Zouden er zo nog van die blote-konten-verhalen zijn? Wann'er die verhalen op zo grote afstand bestaan, dan, zo neem ik aan, ook wel dichterbij. Kent u er een, dan graag, met de juiste namen en plaatsen naar de redactie van deze nieuwsbrief.

Arnold Verkouteren

